

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

חלק ראשון מבחן הסמכה מטלת כתיבה

ענה על שאלה אחת בלבד מבין השאלות שלפניך

שאלה מספר 1:

אביבה ומשה הם זוג נשוי המתגורר בחיפה כל חייהם, ולהם שני ילדים בגירים, ערן ועידו. עידו, הצעיר בין השניים, אובחן בגיל צעיר בתפקוד נמוך על הספקטרום האוטיסטי, ושני הוריו משמשים לו כאפוטרופסים לגוף ולרכוש מכוח צו שנתן בית המשפט לענייני משפחה בשנת 2010, עת הגיע עידו לגיל 18, וזאת מכח סעיף 33(א)(4) לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962. עידו מתגורר עם אביבה ומשה. ערן, הבן הבכור, עובד כמהנדס מכוניות מצליח ומתגורר כעת בקנדה עם משפחתו.

מאיר, חבר של בני הזוג, סיפר להם שהחליט לנסח צוואה והמליץ להם על עורך דין בקרבת מקום. בני הזוג התלבטו בסוגיה, ולאחר לבטים פנו לעורך דין לפני כשנתיים וניסחו צוואה הדדית. לפי הוראותיה, לאחר פטירתם יחולק הרכוש שברשותם חצי-חצי (50%, 50%) בין בניהם. ברשותם דירת מגורים, חשבון עובר ושב ושתי פוליסות ביטוח בעלות רכיב חסכון ופיצוי למוטבים. אין באמתחתם חסכוניות אחרים. לשם הבטחת קיום הצוואה הופקד עותק ממנה אצל רשם הירושות.

הטיפול השוטף בענייניו של עידו איננו פשוט, ובתקופה האחרונה חוששים בני הזוג מי יטפל בו לאחר לכתם. כיום הם משמשים לו כאפוטרופסים ודואגים לכל צרכיו הכלכליים והגופניים וחששם הוא מי ימונה כאפוטרופוס על עידו לאחר לכתם. בני הזוג מעוניינים שערן יהיה אפוטרופוס על אחיו, והם פונים אליכם לייעוץ.

אנא נסחו עבורם חוות דעת שבמסגרתה תנחו אותם כיצד אפשר לפעול. שימו לב: בכתיבת תשובתכם עליכם להסתמך אך ורק על הוראות החוק המצורפות ועל הידע המושגי שלכם במשפטים.

להלן הוראות חקיקה לעיונכם מתוך חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962, וחוק הירושה, התשכ"ה-1965:

34. (א) יכול להתמנות אפוטרופוס אחד מאלה:

(1) יחיד;

(2) תאגיד;

(3) האפוטרופוס הכללי;

(4) ועדת אפוטרופסות לנפגעי השואה לגבי נפגעי השואה שהרכבה:

(1) נציג משרד הבריאות;

(2) נציג גוף המטפל בענייני נפגעי השואה.

מינה בית המשפט תאגיד להיות אפוטרופוס, רשאי הוא לקבוע יחיד שיבצע את תפקידי האפוטרופוס מטעם התאגיד.

(ב) השר, בהתייעצות עם שר הרווחה והשירותים החברתיים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע תנאים הנדרשים לאישור של תאגידים ושל אפוטרופסים מקצועיים להתמנות אפוטרופסים, לרבות לעניין תנאי כשירותם והכשרה וכן לעניין מספר מרבי

לשכת עורכי הדין בישראל
ISRAEL BAR ASSOCIATION
نقابة المحامين في إسرائيل

של אנשים שיש להם אותו אפטרופוס; לעניין זה, "אפטרופוס מקצועי" – מי שמונה אפטרופוס לשלושה אנשים לפחות שאינם קרוביו.

35. (א) בית המשפט ימנה לאפטרופוס מי שנראה לו בנסיבות הענין מתאים ביותר לטובת האדם, תוך התחשבות ברצונו.

(ב) במינוי אפטרופוס לקטין לפי סעיף 33(א)(1) ייתן בית המשפט עדיפות לאדם מתאים שהוא בן משפחתו של הקטין, אלא אם כן מצא כי בנסיבות הענין יהיה זה לטובת הקטין למנות לו אפטרופוס שאינו בן משפחתו; בסעיף קטן זה, "בן משפחה" – אח, אחות, הורה של הורה, אח או אחות של הורה, בן זוג או בת זוג של הורה.

37. לא יתמנה אפטרופוס אלא מי שהביע לבית המשפט את הסכמתו לכך.

46. הטיל בית המשפט תפקידי אפטרופסות על שני אפטרופסים או יותר במשותף, יחולו ההוראות הבאות זולת אם הורה בית המשפט אחרת:

(1) האפטרופסים חייבים לפעול תוך הסכמה; בענין שדעותיהם חלוקות, יפעלו כפי שיחליט בית המשפט;

(2) פעולה של אחד או של אחדים מן האפטרופסים טעונה הסכמת האחרים או אישור בית המשפט, מראש או למפרע;

(3) בענין שאינו סובל דיחוי רשאי כל אחד מהאפטרופסים לפעול על דעת עצמו;

(4) האפטרופסים אחראים לאדם יחד ולחוד;

(5) נתפנה מקומו של אחד מן האפטרופסים או שחדל לפעול, זמנית או לצמיתות, חייבים האחרים להודיע על כך מיד לבית המשפט, והם חייבים ומוסמכים להמשיך בתפקידיהם כל עוד לא קבע בית המשפט אחרת.

63. (א) בהתפטרותו ובפיטוריו של האפטרופוס ובפקיעת האפטרופסות חייב האפטרופוס – ובמותו חייבים יורשיו – למסור לאדם שמונה לו אפטרופוס או למי שקבע בית המשפט את נכסי האדם שמונה לו אפטרופוס הנמצאים בידו או בפיקוחו, ואת המסמכים הנוגעים לנכסים אלה.

64. א. (א) אפטרופוס של אדם שהוא קרובו, לרבות אפטרופוס למעשה כמשמעותו בסעיף 67, רשאי לציין בצוואתו את שמו של יחיד או תאגיד שהוא מבקש כי ימונה לבנו או לקרובו כאפטרופוס לאחר מותו.

78. הסמכויות הנתונות לפי חוק זה לבית המשפט יהיו של בית המשפט לעניני משפחה, בכפוף להוראות סעיף 79.